

SZAKIRODALMI VISSZAPILLANTÁS

120 évvel ezelőtt jelent meg az „Erdészeti Lapok” első száma, 100 évvel ezelőtt pedig az „Erdészeti Zsebnaptár”. 36. évfolyamába lépett az „Erdőgazdaság és Faipar”, végül 30 év óta olvashatjuk „Az Erdő”-t, mint egyesületünk hivatalos kiadványát. Ez a sok kerek évszám ad alkalmat az erdészeti szaklapokkal kapcsolatos rövid történelmi visszapillantásra és reflexióra.

A gyakorlatban működő szakemberek munkáit mindig segítették a szakfolyóiratok. Ezek a technikai, technológiai haladásra, a szakma életében felmerült kérdésekre, a közgazdasági változásokra azonnal reagáltak, az elért eredményeket, azok módszereit közkinccsé tették.

A rendszeres erdőgazdálkodás kialakulásakor általánossá válik a szakfolyóiratok iránti igény és már 1850-ben megjelenik az elsőnek tekinthető — erdészettel is részletesebben foglalkozó — magyar nyelvű szaklap: a „Gazdasági Lapok”. Az 1851-ben megalakult Magyar Erdészegylet (Ungarischer Forstverein) 1854-től az egylet megszűnéséig, 1866-ig kiadott német nyelvű folyóirata mellett 1862-ben *Divald Adolf* és *Wagner Károly* megindítják magyar nyelvű erdészeti szaklapjukat: az „Erdészeti Lapok”-at. 1873-tól ez az 1866-ban megalakult OEE hivatalos lapja lett. Ma már jelentős erdészettörténelmi kútforrás. Az „Erdészeti Lapok” 83 éven át szolgálta a szakmát megszakítás nélkül. Mellette több, hosszabb-rövidebb életű szaklap is megjelent.

A második világháború után az erdészeti szakirodalom egy évre elnémult, de már 1946-ban jelentkezett, egyelőre mint a MÁLLERD (Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek), később mint a mindenkor erdészeti főhatóság hivatalos lapja: az „Erdőgazdaság”, 1957. júliusától „Erdőgazdaság és Faipar”. A lapnak elévülhetetlen érdemei vannak az erdők államosítása utáni erdőgazdálkodás szakszerűségének emelésében, s nevének 1957. évben történt megváltoztatása mintegy előhírnöke volt az 1968. évi nagy átszervezésnek, az erdőgazdaságok és a faipar összekapcsolásának.

A háború után az OEE-ben az egyesületi élet hamarosan megindul. Az 1948-tól három éven át ismét megjelenő „Erdészeti Lapok” szerepét 1952-től az évente négy alkalommal, később (1954-től) már havonta jelentkező „Az Erdő” veszi át. Ez ezután nagy fontosságú szerepet tölt be az erdőgazdálkodás szakmai fejlesztésében és komoly segítsége a gyakorlatnak.

Nem feledkezhetünk meg az „Erdészeti Zsebnaptár”-ról sem. Ez 1882—1919 között 38 éven át volt a gyakorlatban működő szakemberek kis enciklopédiája. Ez az erdészeti munka minden területére kiterjedő gyakorlati adatokat, eljárásokat tartalmazott, ezek mellett a szakmai együvértartozást is ápolta. A hazai erdészeti tudomány eleinte elsősorban a német erdészeti irodalomra támaszkodott. Később mindinkább világossá vált, hogy a német erdészeti viszonyok (fatermési táblák stb.) sok szempontból eltérnek a hazaiaktól. Nyilvánvaló lett, hogy erdőgazdálkodásunk hazai kutatások nélkül nem fejlődhet. Selmechányán a Bányászati és Erdészeti Akadémia szervezésében egy központi és négy külső kísérleti állomáson (Selmechánya, Királyhalom, Vadász-erdő, Görgényszentimre, Liptóújvár) megkezdődtek a hazai kísérletek. Ezek eredményeiről 1899-től 1944-ig tájékoztatták a szakközönséget az „Erdészeti Kísérletek”. 1948-tól az erdészeti kutatás céljára új szervezet, az ERTI létesül, amely 1953-tól jelenteti meg az „Erdészeti Kutatások”-at. Emellett az Erdészeti és Faipari Egyetem tanszékein tovább folytak az országos és regionális kutató munkák. Ezekről 1950-től az évente megjelenő „Tudományos Közlemények”-ben számolnak be. Az intézetek a kutatási eredményeket tartal-

mazó közleményeiket a gazdálkodó szervezeteknek megküldik.

Az erdészeti folyóiratok megjelenésük éve szerint a következők:

Gazdasági Lapok 1850—1880

Magyar Erdészeti Egylet Közlönye 1863—1864

Országos Erdészeti Egyesület Közleményei 1867—1870

Erdészeti Lapok 1866—1944, 1948—1950 (1873-tól az OEE. lapja), 1952-től

Az Erdő címen jelenik meg

Erdészeti Újság 1896—1910

Erdélyi Gazda 1896—1918

Magyar Erdész 1901—1914

Az Erdő 1907—1920, 1927—1933

Az Erdészet 1911—1915

Magyar Erdőgazda 1923—1933

Erdőgazdasági Szemle 1930—1931

Erdőgazdaság 1946—1957 június, ettől kezdve

Erdőgazdaság és Faipar címen jelenik meg

Erdészeti Zsebnaptár 1882—1919, 1943

Az erdészeti tudományos folyóiratok:

Erdészeti Kísérletek 1899—1949

Erdészeti Kutatások 1953—1976, 1980

Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Karának Évkönyve 1950

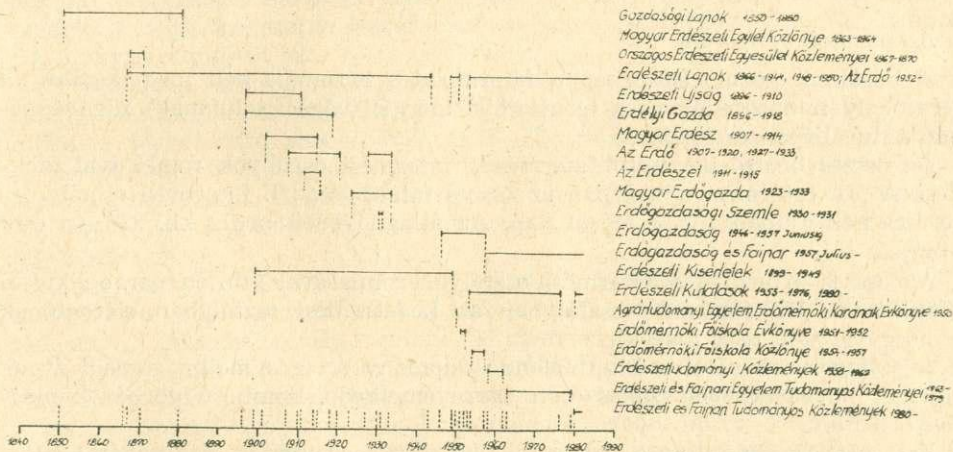
Erdőmérnöki Főiskola Évkönyve 1951—1952

Erdőmérnöki Főiskola Közlönye 1954—1957

Erdészettudományi Közlemények 1958—1962

Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei 1963—1979

Erdészeti és Faipari Tudományos Közlemények 1980—

A felsoroltakból egyértelműen kiviláglik az erdész szakma szakirodalom iránti igénye. Erdemesnek tartom annak megemlítését, hogy 1899—1914 között öt folyóirat és egy tudományos közlemény, de még a két világháború között a gazdasági válság éveiben is, az Erdészeti Kísérleteken kívül három, sőt két éven át négy folyóiratunk is volt.

Meg kell még emlékezni az egyes erdőgazdaságok üzemi lapjairól, amelyek az azt kiadó erdőgazdaságok lokális problémáival foglalkoznak.

dr. Kollwentz Ödön